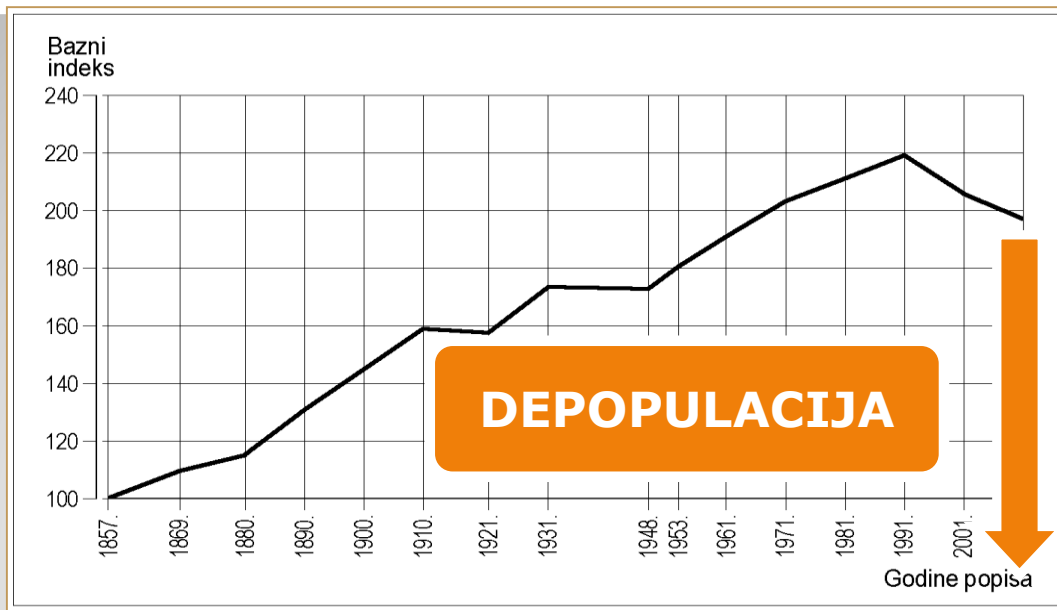

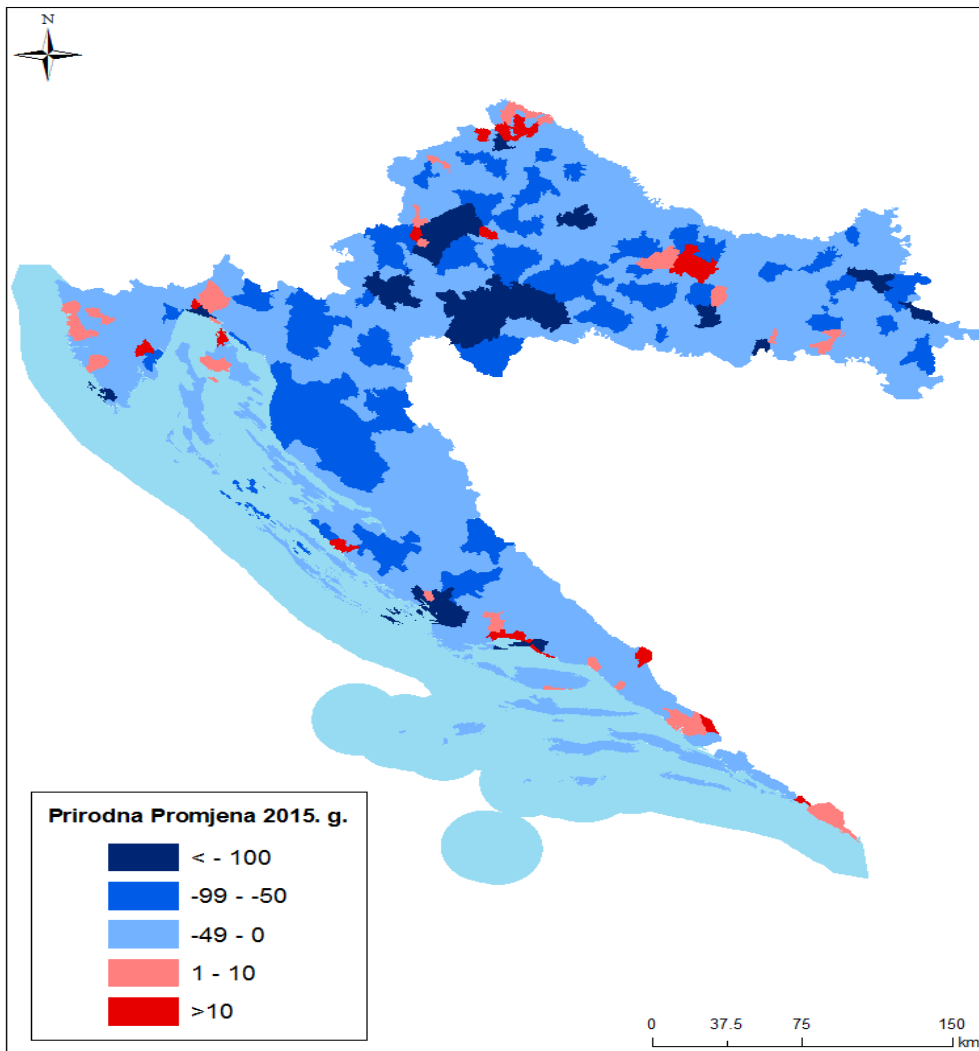
DEMOGRAFSKI RAZVOJ HRVATSKE KAO TEMELJ PLANIRANJA MIROVINSKOG SUSTAVA

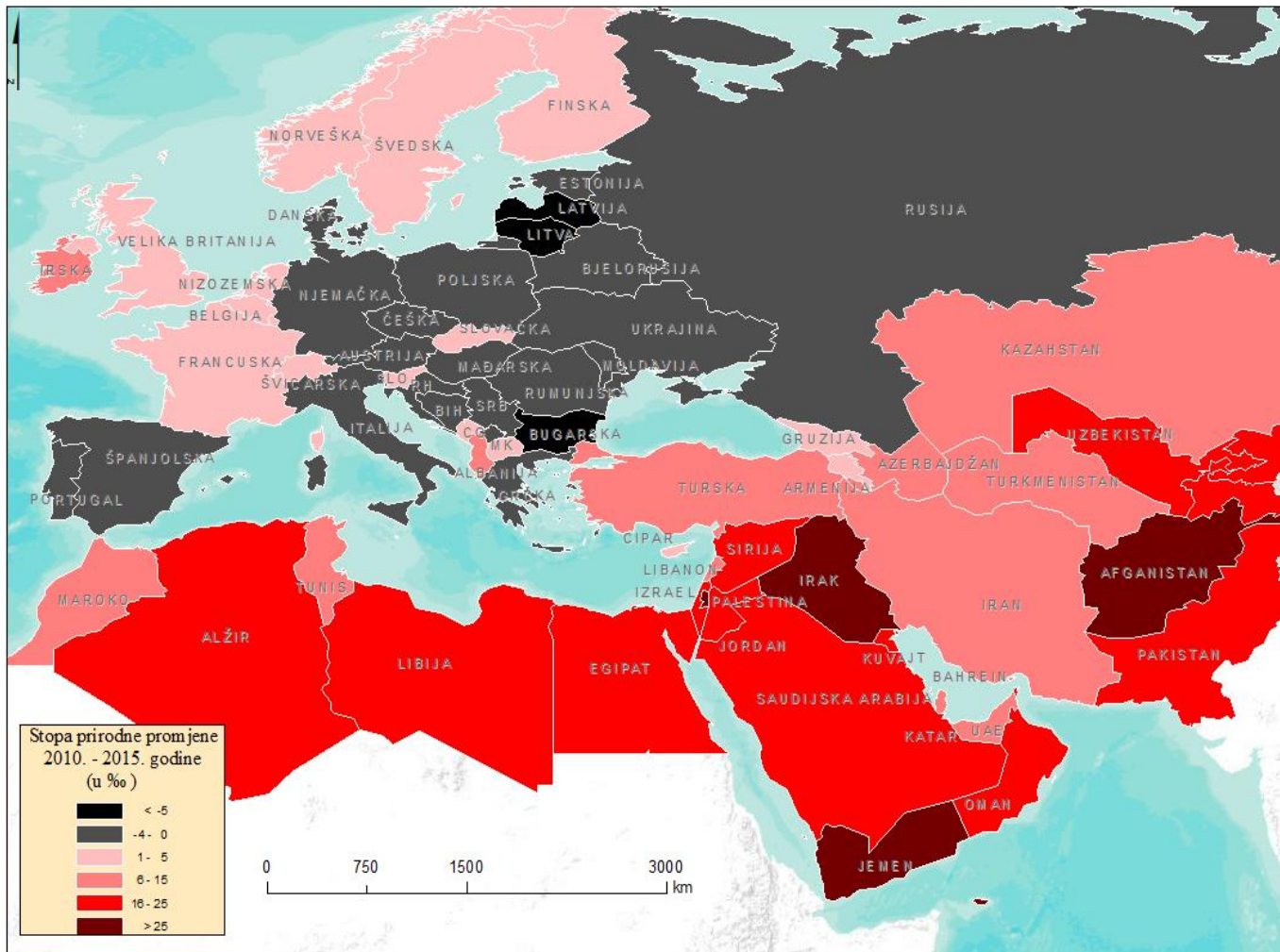
Stjepan Šterc
Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb

Popisna godina		Broj stanovnika	
1971.		4 426 221	
2001. ¹		4 437 460	
2011. ²		4 284 889	
Među popisno razdoblje		Apsolutna promjena	Relativna promjena
2001.- 2011.		- 152 571	-3, 45%

DEMOGRAFSKI SLOM

Obilježje	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupno				
Aktivno stanovništvo	1 863	1 842	1 893	1 898
Zaposleni	1 566	1 524	1 566	1 589
Nezaposleni	297	318	327	309
Neaktivno stanovništvo (15+)	1 764	1 781	1 722	1 704
%				
Stopa aktivnosti	51,4	50,8	52,4	52,7
Stopa zaposlenosti	43,2	42,1	43,3	44,1
Stopa nezaposlenosti	15,9	17,3	17,3	16,3

Osobe koje žive u kućanstvu	%
Mogućnost	
nisu u mogućnosti priuštiti si adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima	9,7
nisu u mogućnosti priuštiti si tjedan dana godišnjeg odmora izvan kuće	70,1
nisu u mogućnosti priuštiti si svaki drugi dan obrok koji sadržava meso, piletinu, ribu ili vegetarijanski ekvivalent	12,7
nisu u mogućnosti podmiriti ne očekivani financijski izdatak	63,7
kasne s plaćanjem računa za režije	29,1
Mogućnost spajanja kraja s krajem	
vlo teško	25,2
teško	35,7
s malim poteškoćama	30,6
uglavnom lako	6,8
lako	1,5
vrlo lako	0,2
Financijsko opterećenje ukupnim troškovima stanovanja	
znatno financijsko opterećenje	66,3
s financijskim opterećenjem	31,3
bez financijskog opterećenja	2,4
Stopa materijalne deprivacije (tri ili više stavki)	33,8
Intenzitet materijalne deprivacije, prosječan broj stavki	3,7

Depopulaciju ukupnog stanovništva

Nedovoljnu reprodukciju stanovništva

Nedostatak radnog kontingenta

Starenje populacije usprkos useljavanju u RH

Prirodni pad ukupnog stanovništva

Ukupnu depopulaciju stanovništva 2011.

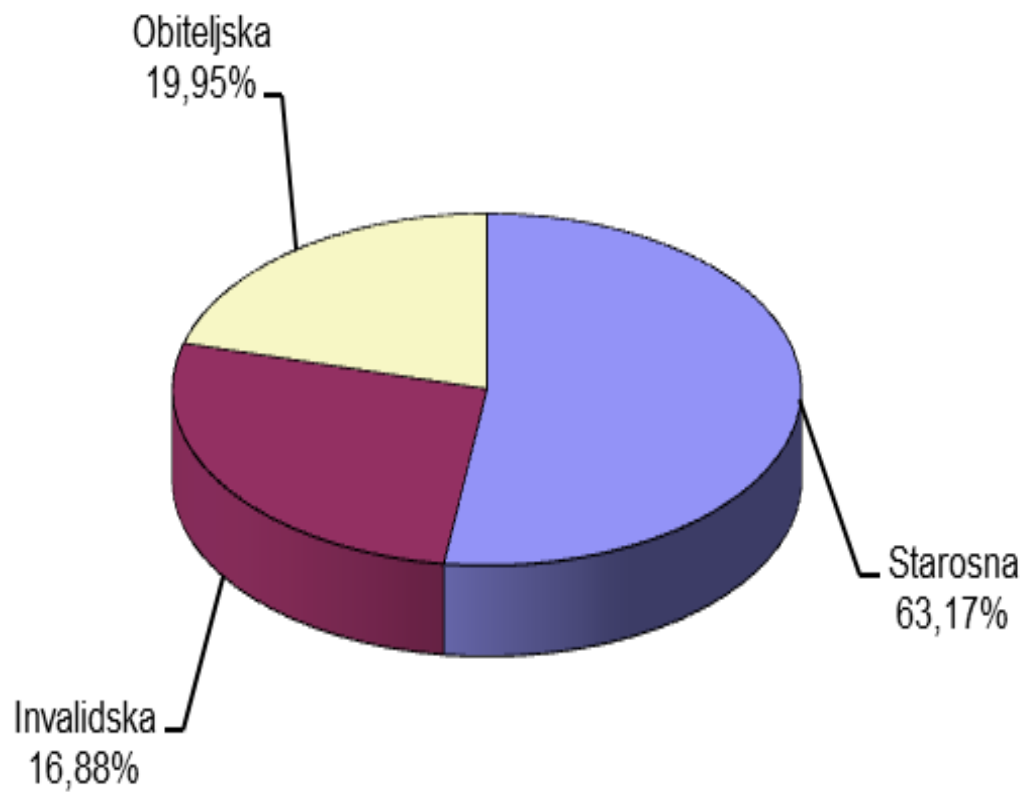
Negativnu vanjsku migracijsku bilancu

Nedovoljne demografske resurse za regionalni razvoj

Supstituciju stanovništva

Strateško značenje stanovništva za razvoj RH

- **Ukupno iseljeno osoba iz Hrvatske u 2015. godini**
65 000
- **Iseljeno mlado stanovništvo iz Hrvatske**
35 000-40 000
- **Iseljeno fakultetski obrazovano stanovništvo**
22 000
- **Iseljeno stanovništvo starije od 14 godina samo za jednu godinu u %**
1,79

- -----
Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
• 2006.	1 538 170	1 100 086	1,40
• 2007.	1 579 463	1 121 540	1,41
• 2008.	1 604 848	1 148 290	1,40
• 2009.	1 530 233	1 173 814	1,30
• 2010.	1 475 363	1 200 386	1,23
• 2011.	1 468 133	1 213 121	1,21
• 2012.	1 432 740	1 217 692	1,18
• 2013.*	1 400 631	1 190 815	1,18
• 2014.*	1 397 400	1 223 738	1,14
• 2015.*	1 413 637	1 228 020	1,15
- -----

- **Za 5 godina**
- **< 19 godina starosti 18 % ukupnog stanovništva**
- **19-59 godine starosti 56 % ukupnog stanovništva**
- **≥ 60 godina starosti 26 % ukupnog stanovništva**
- **Za 10 godina**
- **< 19 godina starosti 16 % ukupnog stanovništva**
- **19-59 godine starosti 54 % ukupnog stanovništva**
- **≥ 60 godina starosti 30 % ukupnog stanovništva**

- Sve bi državne institucije trebale uskladiti podatke o broju umirovljenika i drugih kategorija stanovništva za koje su nadležne u funkciji planske podloge donošenja ključnih državnih dokumenata.
- Odnosi velikih dobnih skupina stanovništva i generacijsko nestajanje samo u posljednjih pet godina upućuju nas na slom mirovinskog sustava, jer jednostavno 1,5 milijuna zaposlenih neće moći osiguravati sustav uz isto toliko umirovljenika i nezaposlenih, odnosno 1,5 milijuna zaposlenih ne može opsluživati 2,5 milijuna nezaposlenih, umirovljenika i neaktivnih.
- Klasični mirovinski sustav morat će se iz temelja mijenjati uvođenjem usmjerene štednje za osiguravanje budućnosti jer model prvog stupa neće moći izdržati već zbog demografskih parametara i negativnih trendova. Svi će pritom spominjati dinamizam radne snage misleći uglavnom na europsko tržište radne snage primarno (zanemarujući osnovnu zakonitost migriranja radne snage kroz socijalno ugroženu populaciju), ne shvaćajući kako će imigracijski model povećanja zaposlenosti u Hrvatskoj dodatno opteretiti socijalne sustave financirane iz proračuna.
- Demografski nestanak Hrvatske intenzitetom za oko 80 000 osoba godišnje (kakav je bio prošlogodišnji), uz iseljavanje zaposlenog stanovništva kakav je najnoviji trend, uz nestajanje unutar pet godina dvije generacije, uz povećanu starost ukupnog stanovništva, uz dvostruko veći broj starijih od 60 (65) godina od mlađih od 19, itd. itd., uvjetovat će da klasični sustavi kakve smo poznavali i koji su se i do sada teško održavali neće biti mogući.